[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1489 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 558

ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2023 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 352)

30 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, * ਸੀਜੇਆਈ ਅਤੇ

ਜੇ.ਬੀ ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ (ਐਸ ਬੀ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ; ਕੀ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ†

ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ, 1961-ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) - ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ - ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ - ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਫੀਸ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ:

ਸਮਾਯੋਜਿਤ: ਸੰਸਦ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ.) ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬਾਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਨਾਮਾਂਕਣ, ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ - ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ - ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ, ਕਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ - ਧਾਰਾ 24(1) ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਪ੍ਰਦਾਨ

*ਲੇਖਕ

ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ - ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਦਰਾ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗਾ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ: (i) ਉਹ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ (ii) ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ - ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਧ "ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ" ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਸੌ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ - ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਕੀਲ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ., ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਲਟ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਧਾਰਾ 24(1) (ਐੱਫ) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦਾ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 19(1)(ਜੀ)। [ਪੈਰਾ 58, 66, 67, 68, 109(ਬੀ), 109(ਸੀ)]

ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ, 1961 ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਿਛੋਕੜ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।
ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ, 1961 ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ - ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਭਰਤੀ:

ਹੋਲਡ: ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਭਰਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 26]

ਡੈਲੀਗੇਟਡ ਕਾਨੂੰਨ - ਇੱਕ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਹੋਲਡ: ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਜ਼ (ਬੰਬਈ) (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [1985] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 287 ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ [2006] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 396 ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: (i) ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ; (ii) ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; (iii) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; (iv) ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ; (v) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ; ਅਤੇ (vi) ਪ੍ਰਗਟ ਮਨਮਾਨੀ। [ਪੈਰਾ 28]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 265 ਅਤੇ 366 - ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ:

ਹੋਲਡ: (i) ਧਾਰਾ 366(28) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਫੀਸ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਹੈ; (ii) ਧਾਰਾ 265 ਵਿੱਚ "ਟੈਕਸ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਟੈਕਸਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫੀਸਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਫੀਸ ਇੱਕ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (iii) ਫੀਸਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੀਸਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; (iv) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੌਂਪਣਾ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (v) ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 34]

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) --ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੀਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਪਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਇਹਨਾਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਖਾਸ ਵਪਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਰੋਤ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ -ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੀਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 35, 38]

ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961-ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) - ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ:

ਮੰਨਿਆ: ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ - ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ., ਸੰਸਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿੱਤੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਡੈਲੀਗੇਟ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਾਪੇ ਕਾਨੂੰਨ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਧੂ ਫੀਸਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਨਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਠੋਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ - ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਰਾਜ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ - ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨੁਸਖੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 70]

ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ, 1961-ਧਾਰਾ 24-ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ:

ਮੰਜ਼ੂਦ: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ - ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਏਜੰਸੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ - ਧਾਰਾ 24(1) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 79]

ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਭਾਗ VI ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਦੀ ਧਾਰਾ IV ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ 40:

ਮੌਜੂਦ: ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਗ VI ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਦੀ ਧਾਰਾ IV ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ 40, ਰੋਲ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਨਿਯਮ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਰਕਮ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਇਹ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 80]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਧਾਰਾ 14 ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ - ਠੋਸ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀ:

ਸਥਿਤ: ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਬੋਝ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੋਝ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਬੇਦਖਲੀ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ - ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣਾ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ, ਐੱਸਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ: ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਗੋਆ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐੱਸਸੀ ਅਤੇ ਐੱਸਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੰਚਤ ਫੀਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ) ਸਾਰਥਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 84, 90]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ)-ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ - ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ:

ਰੱਖਿਆ: ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ - ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਵਾਧੂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ - ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਰਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਕਮਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦੀਆਂ ਬੇਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 102]

ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ, 1961 - ਐਸਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ - ਐਸਬੀਸੀ ਅਤੇ ਬੀਸੀਆਈ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:

ਹੋਲਡਿੰਗ: ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਹੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਕੀਲ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਐਸਬੀਸੀ ਅਤੇ ਬੀਸੀਆਈ ਲਈ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾਮਾਂਕਿਤ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹੋਵੇ - ਕਈ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਸਬੀਸੀ ਅਤੇ ਬੀਸੀਆਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 103, 104]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਓਐਨ ਮਹਿੰਦਰੂ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਦਿੱਲੀ [1968] 2 ਐਸਸੀਆਰ 709: (1968) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 3; ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਦਾਨ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਰੂਰ ਮੱਠ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਕਸ਼ਮਿੰਦਰ ਤੀਰਥ ਸਵਾਮੀਆਰ [1954] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1005: (1954) 1 ਐਸਸੀਸੀ 412; ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਲਿਬਰਟੀ ਸਿਨੇਮਾ [1965] 2 ਐਸਸੀਆਰ 477: (1964) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 65; ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2018] 7 ਐਸਸੀਆਰ 379: (2018) 10 ਐਸਸੀਸੀ 1; ਚਿੰਤਾਮਨਰਾਓ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1950] 1 ਐਸਸੀਆਰ 759: (1950) ਐਸਸੀਸੀ 695; ਰਸ਼ੀਦ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਬੋਰਡ, ਕੈਰਾਨਾ [1950] 1 ਐਸਸੀਆਰ 566: (1950) ਐਸਸੀਸੀ 221; ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਬਨਾਮ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ [1952] 1 ਐਸਸੀਆਰ 572: (1952) 1 ਐਸਸੀਸੀ 205; ਕੂਵਰਜੀ ਬੀ ਭਰੂਚਾ ਬਨਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [1954] 1 ਐਸਸੀਆਰ 873: (1954) 1 ਐਸਸੀਸੀ 18 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਮੈਕਡੌਵੇਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [2009] 8 ਐਸਸੀਆਰ 983: (2009) 10 ਐਸਸੀਸੀ 755; ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰਦਕੁਮਾਰ ਜਯੰਤੀਕੁਮਾਰ ਪਾਸਾਵਾਲਾ [1992] 3 ਐਸਸੀਆਰ 328: (1992) 3 ਐਸਸੀਸੀ 285; ਪ੍ਰਤਾਪ ਚੰਦਰ ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ [2011] 11 ਐਸਸੀਆਰ 965: (2011) 9 ਐਸਸੀਸੀ 573; ਐਸ ਸ਼ੇਸ਼ਚਲਮ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ [2014] 12 ਐਸਸੀਆਰ 465: (2014) 16 ਐਸਸੀਸੀ 72; ਨੀਲ ਔਰੇਲੀਓ ਨੂਨਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2022] 11 ਐਸਸੀਆਰ 585: (2022) 4 ਐਸਸੀਸੀ 1 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1973] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1073: (1973) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 261; ਡਾ. ਹਨੀਰਾਜ ਐਲ. ਚੁਲਾਨੀ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਂਡ ਗੋਆ [1996] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 51: (1996) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 342; ਗਿਮਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [2011] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1: (2011) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਮਹਾਚੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ [2004] ਪੂਰਕ 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 692: (2004) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 747; ਦਿੱਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਐਕਟ 1912 (1951) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 568; ਵਸੰਤਲਾਲ ਮਗਨਭਾਈ ਸੰਜਨਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਰਾਜ [1961] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 341: (1960) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 27; ਹਰੀਸ਼ੰਕਰ ਬਾਗਲਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 380: (1954) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 978; ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਬਿਰਲਾ ਕਾਟਨ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਅਤੇ ਬੁਣਾਈ ਮਿੱਲਾਂ, ਦਿੱਲੀ [1968] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 251: (1968) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 13; ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਜ਼ (ਬੰਬਈ) (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [1985] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 287: (1985) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 641; ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ [2006] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 396: (2006) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 517; ਅਜ਼ਫਲ ਉੱਲ੍ਹਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1964] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 991: (1963) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 76; ਰੋਹਤਕ ਅਤੇ ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1966] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 863: (1965) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 75; ਡੀ ਕੇ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [1986] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 479: (1986) ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 20; ਐਮਪੀਵੀ ਸੁੰਦਰਾਰਾਮੀਅਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1958] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1422: (1958) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 22; ਕਾਂਦੀਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ

ਅਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ [2015] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 989: (2015) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 161; HH ਸੁਧਿੰਦਰਾ ਤੀਰਥ ਸਵਾਮੀਆਰ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [1963] ਪੂਰਕ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 302; ਇੰਡੀਅਨ ਮੀਕਾ ਮਾਈਕਾਨਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [1971] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 319 (1971) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 236; ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੁਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [1979] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1217: (1980) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 416; ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਾ ਜਨਰਲ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1983] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 843: (1983) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 353; ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਹੋਟਲ ਓਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨਗਰ ਨਿਗਮ [1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 143: (1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 274; ਵੈਮ ਆਰਗੈਨਿਕ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1997] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 403: (1997) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 715; ਏ ਪੀ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ [2000] ਪੂਰਕ 3 ਐਸਸੀਆਰ 513: (2000) 8 ਐਸਸੀਸੀ 167; ਇਨ ਰੇ ਸੰਜੀਵ ਦੱਤਾ, ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ, ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ [1995] 3 ਐਸਸੀਆਰ 450: (1995) 3 ਐਸਸੀਸੀ 619; ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਗੋਹਿਲ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਗੁਜਰਾਤ [2017] 5 ਐਸਸੀਆਰ 984: (2017) 5 ਐਸਸੀਸੀ 465; ਗੁਪਤਾ ਮਾਡਰਨ ਦਲਿਤ ਬਰੂਅਰੀਆਂ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ [2007] 5 ਐਸਸੀਆਰ 343: (2007) 6 ਐਸਸੀਸੀ 317; ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ [1980] 3 ਐਸਸੀਆਰ 946: (1980) 4 ਐਸਸੀਸੀ 211; ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਂਡ ਗੋਆ ਬਨਾਮ ਮਨੂਭਾਈ ਪਰਾਗਜੀ ਵਾਸ਼ੀ (2012) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 314; ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਲੀਗਲ ਏਡ ਐਂਡ ਐਡਵਾਈਸ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [1995] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 304: (1995) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 732; ਭਾਰਤ ਸੰਘਬਨਾਮ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਜਾਗਰੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ [1975] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1: (1975) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 676; ਕੁੰਜ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਬੁਟੈਲ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [2000] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1054: (2000) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 40; ਗਵਾਲੀਅਰ ਰੇਅਨ ਸਿਲਕ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ (ਵੇਵਿੰਗ) ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀਐਸਟੀ [1974] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 879: (1974) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 98; ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਲੀਮਾਰ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ [1997] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 164: (1997) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 516; ਜਨਰਲ ਅਫਸਰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਯਾਦਵ [1988] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 62: (1988) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 352; ਰਾਜਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪਟਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਮੇਟੀ [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 290 (1954) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 82; ਅਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 845: (1979) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 137; ਜੇ ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2007] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 136: (2007) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 673; ਅਸਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਸਾਮ ਰਾਜ [2001] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 515: (2001) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 202; ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਐਨਲਾਈਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2011] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 911: (2011) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 360; ਗਲੋਬਲ ਐਨਰਜੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ

ਸੈਂਟਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ [2009] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 22: (2009) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 570; ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ ਬਨਾਮ ਐਨ ਐਸ ਗੋਪਾਕੁਮਾਰ [ਐਸ ਐਲ ਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 44268 ਆਫ਼ 2018]; ਅਕਸ਼ੈ ਐਮ ਸਿਵਾਨ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ [2023 ਦਾ ਡਬਲਯੂ ਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 3068 (ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 12 ਜੂਨ 2023)]; ਜੋਸਫ਼ ਸ਼ਾਈਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2018] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 765: (2019) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 39; ਨਿਤੀਸ਼ਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2021] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 633: (2021) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 125; ਹਰੀਰਾਮ ਭਾਂਬੀ ਬਨਾਮ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ [2021] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 855: (2021) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1010; ਕੇ. ਐੱਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2018] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1: (2017) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2023) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 209; ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [1995] ਪੂਰਕ 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 759: (1996) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 304; ਕਲੈਰੈਂਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੇਬੀ [2004] ਪੂਰਕ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 843: (2004) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 524; ਸ਼ਾਇਰਾਹ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2017] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 797: (2017) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਸਕੱਤਰ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਸਿਪਲਾ ਲਿਮਟਿਡ [2003] ਪੂਰਕ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 177: (2003) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਫ੍ਰੈਂਕਲਿਨ ਟੈਂਪਲਟਨ ਟਰੱਸਟੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਗਰਗ (2021) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 606; ਐਨ.ਕੇ. ਬਾਜਪਾਈ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2012] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 433: (2012) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 653; ਜਮਸ਼ੇਦ ਅੰਸਾਰੀ ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ [2016] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 111: (2016) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 554; ਆਰ.ਐਮ. ਸ਼ੇਸ਼ਦਰੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 686: (1954) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 320; ਮਿਨਰਵਾ ਟਾਕੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [1988] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 511: (1988) ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 176; ਸੋਮਈਆ ਆਰਗੈਨਿਕਸ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 33: (2001) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 519- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਕਸ਼ੈ ਐਮ ਸਿਵਾਨ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ [ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2023 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 3068]; ਮਨੀਮਰਣ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [ਮਦੁਰਾਈ ਵਿਖੇ ਮਦਰਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2023 ਦੀ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਮਡੀ) ਨੰ. 8756]; ਅਮੇ ਸ਼ੇਜਵਾਲ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਗੋਆ [ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2021 ਦੀ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3795]; ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2002) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 251; ਟੀ ਕੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ (2016) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਕੇਰ 41055; ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ ਬਨਾਮ ਟੀ ਕੋਸ਼ੀ [2017 ਦਾ ਡਬਲਯੂ ਏ ਨੰਬਰ 2170] - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਰਜ ਵਾਕੇਮ ਸ਼ੈਨਨ ਬਨਾਮ ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਡੇਅਰੀ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਬੋਰਡ।, 1938 ਏਸੀ 708 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਇਕਸਾਰ ਨਿਯਮ (ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਲਈ) 2023 ਦਾ ਖਰੜਾ; ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1953) 15; ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਬਿੱਲ 1959, ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (28 ਮਾਰਚ 1960); ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰਾਈਆ, ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਬਿੱਲ, ਲੋਕ ਸਭਾ (27 ਅਪ੍ਰੈਲ 1961) 14162; ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਬਿੱਲ, ਲੋਕ ਸਭਾ (27 ਅਪ੍ਰੈਲ 1961) 14164; ਰਾਜ ਸਭਾ, ਵਕੀਲ ਬਿੱਲ 1961 (4 ਮਈ 1961) 2125; ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਚੌਦਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ, ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੁਧਾਰ 1958 (ਖੰਡ 1) 575; 2013 ਦਾ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 32, ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 28 ਜੂਨ 2013; ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਡੀ 7114/2016 (ਸੀ 1) ਮਿਤੀ 22 ਦਸੰਬਰ 2016; ਬੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 28 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਐਸਬੀਸੀਐਸ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ, ਬੀਸੀਆਈ:ਡੀ 529/2017 (ਕੌਂਸਲ) ਮਿਤੀ 28 ਜਨਵਰੀ 2017; ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਅਧਿਆਇ III ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਨਿਆਂ ਡਿਫੈਂਡਰ, ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਰ-ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2021) 16; ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਅਧਿਆਇ III - ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਨਿਆਂ ਡਿਫੈਂਡਰ, ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2021) 17- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ, 1879; ਇੰਡੀਅਨ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ, 1926; ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ, 1961; ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨਿਯਮ; ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਐਕਟ, 2011।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ; ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ; ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ; ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੀਸ; ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ; ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ; ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਫੀਸ; ਵੈਧ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ; ਸਾਰਥਕ ਸਮਾਨਤਾ; ਆਪਹੁਦਰੀ; ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 14; ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ); ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ); ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ; ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ; ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ; ਫੁਟਕਲ ਫੀਸ; ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 265; ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 366(28); ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 110; ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਭਾਈਚਾਰੇ; ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਾਣ; ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ; ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ; ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਕੇਸ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 352 ਆਫ 2023
(ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ)

ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਨਾਲ

ਟੀ.ਸੀ.(ਸੀ) ਨੰ. 2023, ਟੀ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰ. 28, 29, ਅਤੇ 30 ਆਫ 2023, ਟੀ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰ. 2526, 1982, 2088-2089, 2171, 2123 ਅਤੇ 2734 ਆਫ 2023

ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀਆਂ

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

ਸਾਲੀਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏਐਸਜੀ, ਰਾਘੇਂਟ ਬਸੰਤ, ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, ਮਨਨ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਸ. ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ, ਅਪੂਰਬ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੀ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ, ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੌਸ਼ਿਤਾਕੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਿਮਾ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਨਿਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸਚਿਨ ਪਾਟਿਲ, ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਰਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਪ੍ਰਬਾਕਰਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰਵੀ ਸ਼ਾਰੁਮਤੀ, ਜੀ ਜੈ ਸਿੰਘ, ਮੁਥੂ ਗਣੇਸ਼ ਪਾਂਡੀਅਨ, ਮੈਸ. ਰਾਮ ਸੰਕਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦ ਐਸ. ਅਵਹਦ, ਰਜਤ ਕਪੂਰ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਸੋਨਕਰ, ਸੰਜੇ ਸ਼ਿਰਸਾਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਸਮੀ ਸ਼ਿਰਸਾਤ, ਸ਼ਿਵਕਾਂਤ ਵਤਸ, ਰੋਹਿਤ ਜੈਸਵਾਲ, ਮੰਗੇਸ਼ ਨਾਇਕ, ਗਿਆਨੇਸ਼ਵਰ ਐਨ ਤੇਲੰਗਾ, ਕੈਲਾਸ ਬਾਜੀਰਾਓ ਔਤਦੇ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਦਾਨੰਦ ਚਿੰਗਾਲੇ, ਐੱਮ. ਸ਼ੇਦਰੁਮ, ਡਾ. ਔਸਾਫ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਲਕਸ਼ਮੀ ਮਾਟਵੰਕਰ, ਡਾ. ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਲਿਆਣੀ ਲਾਲ, ਪ੍ਰਭਾਸ ਬਜਾਜ, ਅਨਮੋਲ ਚੰਦਨ, ਸ਼ਰਤ ਨਾਂਬਿਆਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਗੌਰ ਨਰੂਲਾ, ਸ਼ਿਵਾਂਕ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸਾਤਵਿਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ੁਭਮ ਸੌਰਵ, ਗੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਐੱਮ. ਐਕਸੈਸ ਲੀਗਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਨਿਤਿਨ ਲੋਨਕਰ, ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਆਦਿਤਿਆ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪਾਂਡੇ, ਭਰਤ ਬਾਗਲਾ, ਸੌਰਵ ਸਿੰਘ, ਅਦਿੱਤਿਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੀਤ ਐੱਸ. ਫਾਂਸੇ, ਆਦਰਸ਼ ਦੂਬੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਨਵਿਤਾ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ, ਐੱਮ. ਨਵੀਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜੁਲ ਅੰਜੁਲ ਅੰਜਲ ਸੰਨਕਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਨਦਾ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. ਹਰੀਨੀ ਰਾਮਸ਼ੰਕਰ, ਮੈ. ਰਾਮ ਸੰਕਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਾਵਤ, ਮਿਸ. ਅਨੁਭਾ ਧੂਲੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਰਾਵਤ, ਬਾਈਰਾਪਨੇਨੀ ਸੁਯੋਧਨ, ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਤੀਨੀ ਬਾਸੂ, ਪੂਰਵੀਸ਼ ਜਿਤੇਂਦਰ ਮਲਕਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਧਰਿਤਾ ਪੂਰਵੀਸ਼ ਮਲਕਾਨ, ਅਲੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਕੁਸ਼ ਗੋਇਲ, ਧਰੁਵ ਕੁਮਾਰ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਸਚਿਨ ਜੈਨ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਹੰਮਦ, ਰਣਧੀਵ, ਰਾਜੀਵ, ਐਮ. ਸਾਦਿਕ ਟੀ.ਏ., ਅਲੀਮ ਅਨਵਰ, ਰਾਹੁਲ ਨਾਰੰਗ, ਰਾਓ ਵਿਸ਼ਵਾ, ਹਰਸ਼ੇਦ ਸੁੰਦਰ, ਨਿਹਾਰ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਨਿਰੰਜਨ ਸਾਹੂ, ਉਮਾਕਾਂਤ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਨਾਇਕ, ਦੇਬਾਬਰਤਾ ਦਾਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪੂਰਵਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੌਤਮ, ਸੰਜੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੇਸ਼ਰੀ ਕੁਮਾਰੀ, ਕੁਮਾਰ ਕਰਣਵ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. ਕਾਮਯਾਨੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਅਜੀਤ ਪਾਠਕ, ਯੂਸਫ, ਸਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਜਮਾਨੀ, ਸੰਦੀਪ ਮਲਿਕ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੇਰਾ, ਪੁਖਰੰਬਮ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਕਰੁਣ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪਮਾ ਨਗਨਗੋਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਦਿਵਿਆਸਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਰਿੰਦਾ ਭੰਡਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਗਿਆ ਬਰਸਾਈਂ, ਮਾਧਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿੰਦਿਤਾ ਰਾਣਾ, ਦੁਰਗੇਸ਼ ਰਾਮਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਵਿਕਾਸ ਵਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਪਨਾ ਵਰਮਾ, ਮਯੰਕ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼ਫੀਕ ਅਹਿਮਦ, ਦਾਨਿਸ਼ ਸੈਫੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜੂ, ਰਿਸ਼ਵ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਦਿੱਤਵ ਸ਼ਾਹ ਏ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਇਨ-ਪਰਸਨ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ

ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੀਜੇਆਈ

ਵਿਸ਼ੇ-ਸੂਚੀ*

ਏ. ਪਿਛੋਕੜ.....4
ਬੀ. ਮੁੱਦੇ.....8
ਸੀ. ਬੇਨਤੀਆਂ.....8
ਡੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਿਛੋਕੜ.....13
i. ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ.....13
ii. ਵਕੀਲ ਐਕਟ: ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ.....17
iii. ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ.....20
iv. ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ.....22
v. ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੀਸ.....25
ਈ. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੀਸਾਂ.....28
ਐੱਫ. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1 (ਐੱਫ) ਦੇ ਫਤਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ.....31
i. ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ.....31
ii. ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ.....39
ਜੀ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ' ਹਨ.....46
i. ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ.....48
ii. ਧਾਰਾ 14: ਸਾਰਥਕ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਮਨਮਾਨਤਾ.....51
iii. ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ): ਗੈਰ ਵਾਜਬਤਾ.....60

*ਸੰਪਾਦਨ ਨੋਟ: ਮੂਲ ਨਿਰਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਨਾ-ਕ੍ਰਮ।

ਐੱਚ. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ.
ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ.....65
I. ਸਿੱਟੇ.....67

1. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ1। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ।2

ਏ. ਪਿਛੋਕੜ

2. ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਬਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ.[3] ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅਣਗਿਣਤ ਕਾਰਜ ਸੌਂਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣਾ, ਰੋਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜਰਨਲ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

3. ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਇਸਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ, ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. 'ਤੇ ਆਮ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ

[1]"ਐਸ ਬੀਸੀ"

[2]"ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ"

[3]ਧਾਰਾ 3, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ

[4]"ਬੀਸੀਆਈ"; ਧਾਰਾ 4, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ।

4. ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ III ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17 ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

[5] ਧਾਰਾ 25, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ

[6] ਧਾਰਾ 22, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ

[7] ਧਾਰਾ 24, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ [ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

24. ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।—(1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ:—

(ਏ) ਉਹ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ

ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ, ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ;

(ਬੀ) ਉਸਨੇ ਇੱਕੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ;

(ਸੀ) ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ—

(i) [12 ਮਾਰਚ, 1967] ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ; ਜਾਂ

(ii) 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਜੋ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ; ਜਾਂ

[(iii) 12 ਮਾਰਚ, 1967 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii-ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ; ਜਾਂ

(iii-ਏ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸਦੀ ਮਿਆਦ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 1967-68 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ; ਜਾਂ]

[(iv) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ, ਜੇਕਰ ਡਿਗਰੀ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ; ਜਾਂ]

[ਉਹ ਇੱਕ ਬੈਰਿਸਟਰ ਹੈ ਅਤੇ 31 ਦਸੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; [ਜਾਂ

ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਲਈ

5. ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ:

(ਏ) ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(ਬੀ) ਇੱਕੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(ਸੀ) ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(ਡੀ) ਅਧਿਆਇ III ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਈ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੇਕਰ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਛੇ ਸੌ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬੀਸੀਆਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਸੌ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬੀਸੀਆਈ ਨੂੰ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

6. ਐਸਬੀਸੀ ਆਪਣੇ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) (ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਐਸਬੀਸੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਫੰਡ ਯੋਗਦਾਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਫੀਸ, ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਫੀਸ, ਭਲਾਈ ਫੰਡ, ਸਿਖਲਾਈ ਫੀਸ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਫੀਸ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਫੀਸ, ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ "ਫ਼ੀਸਾਂ" ਅਤੇ "ਚਾਰਜ"। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂਦੀ ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਚਤ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ (ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਬੰਬਈ ਜਾਂ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ

ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਰਟੀਕਲ ਕਲਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ;] ਜਾਂ

ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਭਾਰਤੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ

ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ;

(ਈ) ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ

ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ;

[(ਐਫ) ਉਸਨੇ, ਭਰਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 (1899 ਦਾ 2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜਯੋਗ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ [ਛੇ ਸੌ ਰੁਪਏ

ਅਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ, ਉਸ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਦੇਣਯੋਗ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇ

ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ [ਇੱਕ ਸੌ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ, ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ] ਹੋਵੇਗੀ।

7. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਫੀਸ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 2023 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। 17 ਜੁਲਾਈ 2023 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਮਦੁਰਾਈ ਵਿਖੇ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 10 ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ. ਮੁੱਦੇ

8. ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ:

ਏ. ਕੀ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ; ਅਤੇ

ਬੀ. ਕੀ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੀ. ਬੇਨਤੀਆਂ

9. ਸ਼੍ਰੀ ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਇਨ-ਪਰਸਨ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

ਏ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਕਸਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲ ਰਹੇ ਹਨ;

ਬੀ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਜਾਂ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਆਪਣੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ।

[ਵਿਆਖਿਆ।—ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਡਿਗਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ-ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।]]

[8]ਅਕਸ਼ੈ ਐਮ ਸਿਵਾਨ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ, 2023 ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 3068

[9]ਮਨੀਮਰਣ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, 2023 ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਮਡੀ) ਨੰ. 8756

[10]ਅਮੇ ਸ਼ੇਜਵਾਲ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਂਡ ਗੋਆ, 2021 ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3795

ਇਸ ਲਈ, ਬੀਸੀਆਈ ਅਤੇ ਐਸਬੀਸੀ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਉਲਟ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ;

ਸੀ. ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ 'ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਸਖ਼ੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ 'ਯੋਗਤਾ' ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

ਡੀ. ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸਬੀਸੀਐਸ ਧਾਰਾ 6(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 'ਫੰਡ' ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ;

ਈ. ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਐਸਬੀਸੀ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਸਿੱਧੀ ਪਾਬੰਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਅਣਉਚਿਤ, ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 140615 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਐੱਫ. ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਐਕਟ 2001 ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਨ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

ਏ. ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸੰਚਾਲਨ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਖਰਚੇ, ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ

ਸਮੇਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਫੰਡਿੰਗ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਵੇਗੀ;

ਬੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ 1993 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਗਾਹਕੀ ਫੀਸ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ;

ਸੀ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਫੀਸ, ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਫੀਸ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫੀਸ। ਇਸ ਲਈ, ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ

(ਐੱਫ) ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ;

ਡੀ. ਧਾਰਾ 6(2) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਫਰਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਕੋਲ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਤਫਾਕਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ;

ਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ II (ਧਾਰਾ 6 ਸਮੇਤ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਸ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਖਰਚੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

ਐੱਫ. ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਚਾਰਜ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ @ ਓਡੀ ਇਸਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ 'ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ' ਛੇ ਸੌ ਰੁਪਏ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ 'ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ' ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹਨ ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਲਗਾਏ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ-ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ

ਜੀ. ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਕੋਲ ਧਾਰਾ 49(1) (ਏ.ਐੱਚ.) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 49(ਐੱਚ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਜਬ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49(ਐੱਚ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਨਿਯਮ (ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਲਈ) 2023 ਦਾ ਖਰੜਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ[11] ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ।

12. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ (i) ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ; (ii) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਆਈਡੀ ਕਾਰਡ ਫੀਸ ਵਰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੀਸ ਵਸੂਲ ਰਹੇ ਹਨ; ਅਤੇ (iii) ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਸੈਮੀਨਾਰ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

[11]"ਬੀਸੀਆਈ ਡਰਾਫਟ ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਿਯਮ"

13. ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਘੇਂਥ ਬਸੰਤ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਸੰਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:

ਏ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਈ) ਵਰਗੇ ਆਮ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

ਬੀ. ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਜਾਂ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ;

ਸੀ. 1993 ਦੀ ਸੋਧ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ; ਅਤੇ

ਡੀ. ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨਿਯਮਾਂ[12] 2 ਦੇ ਭਾਗ VI ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ IV ਏ ਦੇ ਨਿਯਮ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੀਸੀਆਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 40 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਐਸਬੀਸੀ ਦੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਡੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਿਛੋਕੜ

i. ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ

14. ਕਲਕੱਤਾ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵਕੀਲਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਲੀਗਲ

[12] "ਬੀਸੀਆਈ ਨਿਯਮ"

ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ 1879 ਨੇ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਰਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। [13] ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਬੈਰਿਸਟਰ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਸਾਈਡ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ, ਦੋਵੇਂ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਵਕੀਲ (ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਗੈਰ-ਬੈਰਿਸਟਰ ਸਨ) ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਸਿਵਾਏ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਿਸਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਸਾਈਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। 15 ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਅੰਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

15. ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ" ਇੰਡੀਅਨ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ 192616 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 3 ਹਰੇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 8 ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 9 ਨੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1926 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1926 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਇੱਕ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 1951 ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

16. ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕਸਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ, ਸਬੰਧਤ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸੂਚੀ, ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਬੀਸੀਆਈ ਅਤੇ ਐਸਬੀਸੀ ਦੇ ਵਿੱਤ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ:

"ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ

[13]ਧਾਰਾ 41, ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਕਟ 1879

[14]ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1953) 15

[15]ਆਈਬੀਆਈਡੀ

[16]"1926 ਐਕਟ"

ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ, ਆਪਣੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, 25/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ 100/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 250/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ 1,125/- ਰੁਪਏ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ, ਕਾਲਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿੱਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ 500/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ। ਇਹ ਰਕਮ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ 500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ 50/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਨਾਲ 500/- ਰੁਪਏ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਜਾਂ 50/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦਾ 40% ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗੀ। ਪਹਿਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"[17]

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ "ਆਪਣੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ" ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 1958 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ।[18]

[17]ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਉਪਰਾ) 40

[18]ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਚੌਦ੍ਹਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ, ਰਿਫਾਰਮ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 1958 (ਜਿਲਦ 1) 575। [ਇਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: "ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ 500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ 50 ਤੋਂ 100 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧੂ ਖਰਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ 125 ਰੁਪਏ ਦੀ

18. 1959 ਵਿੱਚ, ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਬਿੱਲ 1959 ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੇ 1960 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਰਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਵਕੀਲ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਦੋ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ "ਇਸਦੇ [ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ] ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣਾ" ਸੀ।19

19. ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਕੀਲ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਦੀ ਬਹਿਸਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। 20 ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 21 ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਸੇਨ) ਨੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਦੋ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ:

"ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, 250 ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੀਸ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਫੰਡ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਕ 250 ਰੁਪਏ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਇੰਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।" 22

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 25 ਰੁਪਏ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।"]

[19]ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਬਿੱਲ 1959, ਜੁਆਇੰਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (28 ਮਾਰਚ 1960) xiii। (ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਘੂਬੀਰ ਸਹਾਏ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ: "ਇੱਕ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ 500/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 250/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਅਨੁਸਾਰ 125/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।")

[20]ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰਾਈਆ, ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਬਿੱਲ, ਲੋਕ ਸਭਾ (27 ਅਪ੍ਰੈਲ 1961) 14162

[21]ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਬਿੱਲ, ਲੋਕ ਸਭਾ (27 ਅਪ੍ਰੈਲ 1961) 14164

[22]ਰਾਜ ਸਭਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਿੱਲ 1961 (4 ਮਈ 1961) 2125

ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ" ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਸੀ।

20. 1973 ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਇੱਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1993 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਬਿਨਾਂ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤੇ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 23 ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।24

ii. ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ: ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ

21. ਓ ਐਨ ਮਹਿੰਦਰੂ ਬਨਾਮਦਿੱਲੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ, [25] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀ । ਦੇ ਐਂਟਰੀਆਂ 77[26] ਅਤੇ 78[27] ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਬਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੂਚੀ । ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 77 ਅਤੇ 78 ਦੇ ਅਧੀਨ "ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜਾਂ ਨੁਸਖ਼ੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। [28]

[23]ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਆਰ. ਭਾਰਦਵਾਜ, ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਲੋਕ ਸਭਾ (26 ਨਵੰਬਰ 1992) 451. [ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖਰਚੇ ਹਰ ਸਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਫੀਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨੂੰ 250/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 750/- ਰੁਪਏ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।"

[24]ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, 2002 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 251 [3] :

[25][1968] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 709 : 1968 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 3

[26]ਐਂਟਰੀ 77, ਸੂਚੀ ।, ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। [ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: 77. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸੰਗਠਨ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਸਮੇਤ), ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ; ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ"]

22. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, [29] ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 96 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।[30] ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 44 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

23. ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ:

(i) ਇੱਕ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ;
(ii) ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ;
(iii) ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨੁਸਖ਼ਾ;
(iv) ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਕੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ; ਅਤੇ
(v) ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਲਈ ਇੱਕ।

24. 1926 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। 1926 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਦਾਖਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ

[27]ਐਂਟਰੀ 78, ਸੂਚੀ I, ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। [ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: 78. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ (ਛੁੱਟੀਆਂ ਸਮੇਤ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ।]

[28]ਓ ਐਨ ਮੋਹਿੰਦਰੂ (ਉਪਰਾ) [9]; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1973) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 261 [11]

[30]ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ (ਪੈਰਾ) [14]

ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਸਖ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

25. ਧਾਰਾ 24 ਏ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ: (i) ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; (ii) ਛੂਤ-ਛਾਤ (ਅਪਰਾਧ) ਐਕਟ 1955 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਸਟੇਟ ਅਧੀਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 25 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 26 ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਸਬੀਸੀਐਸ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚੋਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।[31] ਧਾਰਾ 28 ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

26. ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 32 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐੱਸਬੀਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਡਾ. ਹਨੀਰਾਜ ਐਲ ਚੁਲਾਨੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਗੋਆ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚਾਹਵਾਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕੋਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। [33]

iii. ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ

[31]ਧਾਰਾ 26ਏ, ਵਕੀਲ ਐਕਟ

[32]ਗਿਰਨਾਰ ਵਪਾਰੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2011) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 [80]

[33](1996) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 342 [17] ਵੇਖੋ

27. ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।[34] ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ।[35] ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਫ਼ਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।[38]

28. ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਂਗ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

(i) ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ;

(ii) ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ;

(iii) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ;

(iv) ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ;

(v) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ; ਅਤੇ

(vi) ਪ੍ਰਗਟ ਮਨਮਾਨੀ।

29. ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਡੈਲੀਗੇਟ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਕਸਰ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ

[34] ਮਹਾਚੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (2004) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 747 [13]

[35] ਦਿੱਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਐਕਟ 1912 (1951) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 568 [22]

[36] ਵਸੰਤਲਾਲ ਮਗਨਭਾਈ ਸੰਜਨਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਰਾਜ, 1960 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 27 [4]

[37] ਹਰੀਸ਼ੰਕਰ ਬਾਗਲਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1954) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 978 [12]

[38] ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਬਿਰਲਾ ਕਾਟਨ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਅਤੇ ਬੁਣਾਈ ਮਿੱਲਾਂ, ਦਿੱਲੀ, 1968 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 13 [13], [71]

[39] ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਖਬਾਰ (ਬੰਬਈ) (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1985) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 641 [77]; ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ (2006) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 517 [15]

ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ" ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 15 ਅਤੇ 28 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।[41]

iv. ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

30. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 265 ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਛੇਦ 366(28) ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਆਮ, ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼।

31. ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਮੈਕਡੌਵੇਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਰਾ 265 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 366(28) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ:

"21. "ਟੈਕਸ", "ਡਿਊਟੀ", "ਸੈੱਸ" ਜਾਂ "ਫ਼ੀਸ" ਜੋ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਹ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 265 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ "ਟੈਕਸ" ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਮਰਥਨ

[40]ਅਜ਼ਫਲ ਉੱਲ੍ਹਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, 1963 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 76 [13]; ਰੋਹਤਕ ਅਤੇ ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, 1965 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 75 [18]।

[41]ਡੀ ਕੇ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, 1986 ਸਪੋਰਟ ਐਸਸੀਸੀ 20 [33]

[42][2009] 8 ਐਸਸੀਆਰ 983 : (2009) 10 ਐਸਸੀਸੀ 755

ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 73 ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 162 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

22. ਧਾਰਾ 366(28) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ" ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਆਮ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। "ਇੰਪੋਸਟ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣਾ। "ਟੈਕਸ" ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਅਤੇ ਸੁਲਝੀ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ:

(1) ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਹੈ।
(ii) ਧਾਰਾ 265 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇੱਕ ਐਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
(iii) ਧਾਰਾ 366(28) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਧਾਰਾ 265 ਦੇ ਅਧੀਨ "ਟੈਕਸ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਟੈਕਸ, ਡਿਊਟੀ, ਸੈੱਸ ਜਾਂ ਫੀਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
(iv) ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਟੈਕਸ" ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਟੈਕਸ, ਆਮ, ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼।"

32. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ । ਜਾਂ ਸੂਚੀ ॥ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਖਾਸ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।[43] ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਸੂਚੀ । ਦੀ ਐਂਟਰੀ 97 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 248 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੂਚੀ ॥ ਜਾਂ ਸੂਚੀ ॥। ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਨਜਿੱਠੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: (i) ਸੂਚੀ । ਦੀ ਐਂਟਰੀ 96 ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; (ii) ਸੂਚੀ ॥ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 66

[43] ਐਮ ਪੀ ਵੀ ਸੁੰਦਰਾਰਾਮੀਅਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, 1958 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ ਸੀ 22

ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 47 ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। (ਧਾਰਾ 254 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਸੂਚੀ I ਦੀ ਐਂਟਰੀ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

33. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਫੀਸ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਸੂਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰਦਕੁਮਾਰ ਜਯੰਤੀਕੁਮਾਰ ਪਾਸਾਵਲਤਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"7. [...] ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਇਤਫਾਕਨ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਲਿਆਉਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

34. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹਨ: (i) ਇੱਕ ਫੀਸ ਧਾਰਾ 366(28) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਹੈ; (ii) ਧਾਰਾ 265 ਵਿੱਚ "ਟੈਕਸ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਟੈਕਸਾਂ, ਫੀਸਾਂ ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਫੀਸ ਇੱਕ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (iii) ਫੀਸਾਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੀਸਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; (iv) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੌਂਪਣਾ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (v) ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

V. ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੀਸਾਂ

35. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 110, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ (i) ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਲਈ ਫੀਸਾਂ; ਅਤੇ (ii) ਸੇਵਾ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ

[44] ਕਾਂਦੀਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (2015) 11 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 161 [25]

[45] [1992] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 328 : (1992) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 285 [7]

ਹਨ। [46] ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਦਾਨ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਰੂਰ ਮੱਠ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਕਸ਼ਮੀਂਦਰ ਤੀਰਥ ਸਵਾਮੀਆਰ,[47] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ:

"47. [...] ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਭਾਰੀ ਜਾਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਫੀਸਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਉਦਾਹਰਣ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਵਿੱਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੈਕਸ ਤੱਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲਾਇਸੈਂਸ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ"

ਸ਼ਿਰੂਰ ਮੱਠ ਵਿੱਚ (ਉੱਪਰ), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਫੀਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ "ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਵਜੋਂ" ਲਈ ਗਈ ਰਕਮ ਹੈ।[48] ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਫੀਸ ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੋ ਦੇ ਇੱਕ ਤੱਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ।

46 ਧਾਰਾ 110(2), ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। [ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: "110. "ਮਨੀ ਬਿੱਲਾਂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ- [...] (2) ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਨੀ ਬਿੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਉਣ, ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਫੀਸਾਂ, ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ, ਖਤਮ ਕਰਨ, ਛੋਟ, ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।"]

47 [1954] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1005 : (1954) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 412

48 ਸ਼ਿਰੂਰ ਮੱਠ (ਸੁਪਰਾ) [48]

49 ਐੱਚ ਐੱਚ ਸੁਧਿੰਦਰਾ ਤੀਰਥ ਸਵਾਮੀਆਰ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, [1963] ਸਹਾਇਤਾ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 302 [18]। [ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: "18. [...] ਫੀਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੇਵੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਜਬੂਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਾ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫੀਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਲੇਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖਰਚੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲੇਵੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੇਵੀ ਫੀਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ।"]; ਇੰਡੀਅਨ ਮੀਕਾ ਮਾਈਕਾਨਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1971) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 236 [15]

36. ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਲੇਵੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ "ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ" ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਇੱਕ ਫੀਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਲ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੋ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫੀਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਆਮ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ।[50]

37. ਕਲਕੱਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਲਿਬਰਟੀ ਸਿਨੇਮਾ, 51 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਹੀਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ[52] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਹੋਟਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨਗਰ ਨਿਗਮ,[53] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸਾਂ ਉਦੋਂ ਨਿਯਮਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਲਈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੀਸਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਵਰਗੀ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। [54]

38. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਪਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। [55] ਇਹਨਾਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ

[50]ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੁਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1980) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 416 [23]; ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਾ ਜਨਰਲ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1983) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 353 [31]

[51][1965] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 477 : 1964 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 65 [8]

[52]ਜਾਰਜ ਵਾਕੇਮ ਸ਼ੈਨਨ ਬਨਾਮ ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਡੇਅਰੀ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਬੋਰਡ, 1938 ਏ.ਸੀ. 708

[53][1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 143 : (1999) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 274 [9]

[54]ਵੈਮ ਆਰਗੈਨਿਕ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1997) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 715 [18]; ਏ ਪੀ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ (2000) 8 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 167 [24]

[55]ਇੰਡੀਅਨ ਮੀਕਾ ਮਾਈਕਾਨਾਈਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1971) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 236 [14]

ਸਾਧਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਖਾਸ ਵਪਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਰੋਤ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੀਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

39. ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਾਂ।

ਈ. ਐਸਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ

40. ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਐਸਬੀਸੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐਸਬੀਸੀ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਗੋਆ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਫੀਸ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਫੀਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਫੀਸ, ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਫੀਸ, ਸਿਖਲਾਈ ਫੀਸ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਯੋਗਦਾਨ ਵਸੂਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਚੌਦਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

41. ਓਡੀਸ਼ਾ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਬਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਇੱਕ ਸੌ ਰੁਪਏ ਵਸੂਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁੱਲ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਓਡੀਸ਼ਾ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ" ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਵਧੀ ਹੋਈ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਛੱਬੀ ਹਜ਼ਾਰ ਨੌਂ ਸੌ ਰੁਪਏ ਵਸੂਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ, ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ/ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ। ਐਸਬੀਸੀ ਨੇ 26 ਜੂਨ 2013 ਦੇ ਬੀਸੀਆਈ ਮਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਬੀਸੀਆਈ ਮਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ 1961 ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੌਂਸਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ 6000 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ, ਇਹ 3000 ਰੁਪਏ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 20% ਰਕਮ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਤਾ ਸਿਰਫ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਅਨੁਕੂਲਤਾ।*[56]

ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬੀਸੀਆਈ ਨੇ ਸਾਰੇ ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।[57]

42. ਸਾਰੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ: (i) ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇੱਕ-ਵਾਰੀ ਫੀਸਾਂ ਹਨ; (ii) ਫੀਸਾਂ ਇੱਕ-ਵਾਰੀ ਇੱਕ-ਵਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ; (iii) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਮੇਤ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (iv) ਇੱਕ-ਵਾਰੀ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਰੇਕ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਅਣਗਿਣਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

43. ਮਨੀਪੁਰ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੋਲਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਛੇ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ, ਨੌ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਹੋਰ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਸਬੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਨੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਔਸਤਨ ਸਾਲਾਨਾ ਦਾਖਲਾ ਸੌ ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨੌ

[56]2013 ਦਾ ਮਤਾ ਨੰ. 32, ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 28 ਜੂਨ 2013

[57]ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਡੀ 7114/2016(ਸੀ1) ਮਿਤੀ 22 ਦਸੰਬਰ 2016

ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁੱਲ ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚਾ ਨੌ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ।

44. ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਪੇਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਮਿਸਾਲੀ ਆਚਰਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।[58] ਐਸਬੀਸੀ ਅਤੇ ਬੀਸੀਆਈ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਸਬੀਸੀ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂਅਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਹੁਨਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ, ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਹੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਐਫ. ਐਸਬੀਸੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ

i. ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ

45. ਸੰਸਦ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਨਾਮਾਂਕਣ, ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸੂਚੀ । ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 246 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਬਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਐਸਬੀਸੀ ਅਤੇ ਬੀਸੀਆਈ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਲ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। [59]

[58] ਇਨ ਰੇ ਸੰਜੀਵ ਦੱਤਾ, ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ, ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ (1995) 3 ਐਸਸੀਸੀ 619 [20]; ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਗੋਹਿਲ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਗੁਜਰਾਤ (2017) 5 ਐਸਸੀਸੀ 465 [39]

[59] ਧਾਰਾ 30, ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ

46. ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 15 ਅਤੇ 28 ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15(1) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ "ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।" ਇੱਕ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ, ਆਮ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ, ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਗਠਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਸੰਗਠਨ, ਆਦਿ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15(3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੀਆਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਧਿਆਇ II ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 14 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

(ਏ) ਧਾਰਾ 3 ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ;
(ਬੀ) ਧਾਰਾ 4 ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ;
(ਸੀ) ਧਾਰਾ 5 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;
(ਡੀ) ਧਾਰਾ 6 ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ
(ਈ) ਧਾਰਾ 7 ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ;
(ਐੱਫ) ਧਾਰਾ 7 ਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ;
(ਜੀ) ਧਾਰਾ 8 ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ;
(ਐੱਚ) ਧਾਰਾ 8 ਏ ਚੋਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ;
(i) ਧਾਰਾ 9 ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ;
(ਜੇ) ਧਾਰਾ 9 ਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ;
(ਕ) ਧਾਰਾ 10 ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ;
(1) ਧਾਰਾ 10 ਏ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ;
(ਐੱਮ.) ਧਾਰਾ 11 ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਟਾਫ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ;
(ਐੱਨ) ਧਾਰਾ 12 ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਆਡਿਟ ਲਈ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ;
(ਓ) ਧਾਰਾ 13 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ; ਅਤੇ
(ਪੀ) ਧਾਰਾ 14 ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

47. ਅਧਿਆਇ II ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਸਟਾਫ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

48. ਪ੍ਰਤਾਪ ਚੰਦਰ ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ, 61 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

"51. ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਚਰਣ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇਗੀ।"

49. ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਕੋਲ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਇਹ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ,[62] ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚੋਣ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਸਬੀਸੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(4) ਅਤੇ 49(1)(ਏ) ਨੇ ਬੀਸੀਆਈ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਐਸਬੀਸੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ

[60]ਗੁਪਤਾ ਮਾਡਰਨ ਬਰੂਅਰੀਆਂ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ (2007) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 317 [20]

[61][2011] 11 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 965 : (2011) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 573

[62][1980] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 946 : (1980) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 211

ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 15(1) ਨੂੰ ਐਸਬੀਸੀਐਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਕਿ ਬੀਸੀਆਈ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।[63]

50. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਯਮ ਵੈਧ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 15(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਬੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਨੂੰ ਬੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੀ। ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਜਸਟਿਸ ਐਨ ਐਲ ਅਨਟਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ:

"8. [...] ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪਰ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਵੈਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣਾ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣਾ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।"

51. ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: (i) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ; (ii) ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (iii) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਅਤੇ (iv) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਅਵੈਧ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

52. ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 14 ਤੱਕ

[63]ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐਂਡ ਗੋਆ ਬਨਾਮ ਮਨੂਭਾਈ ਪਰਾਗਜੀ ਵਾਸ਼ੀ (2012) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 314 [16]

ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 14 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

53. ਅਧਿਆਇ III ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਰਾਜ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕੋਡ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28 ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ III ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ:

(ਏ) ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਜਿਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ;
(ਬੀ) ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਤੇ ਐਸਬੀਸੀ ਦੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;
(ਸੀ) ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ
(ਡੀ) ਉਹ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

54. ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਐਸਬੀਸੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਡਾ. ਹਨੀਰਾਜ ਐਲ ਚੁਲਾਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਸਬੀਸੀ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਡਾਕਟਰੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬੇਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ "[ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਕਤੀ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਬਾਰ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ

[64] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1995) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 732 [11]

[65] ਡਾ ਹਨੀਰਾਜ ਐਲ ਚੁਲਾਨੀ (ਸੁਪਰਾ) [18]

ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਉਮੀਦ 'ਤੇ ਖਰੇ ਉਤਰ ਸਕਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।" ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਵੈਧ ਸੀ।

55. ਧਾਰਾ 24 ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24(1)(ਈ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24(1) ਨਾਗਰਿਕਤਾ, ਉਮਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਰਗੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ "ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ, ਪਾਬੰਦੀ, ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ "ਸ਼ਰਤਾਂ" ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ: (i) ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ; (ii) ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ; ਅਤੇ (iii) ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ।

56. ਧਾਰਾ 24(1)(ਈ) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 28(1)(ਡੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ "ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24(1) ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਾਰਥਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24(1)(ਈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 28(1)(ਡੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 24(1)(ਡੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

57. ਧਾਰਾ 49 ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੀਸੀਆਈ

[66] ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਜਾਗਰੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ (1975) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 676 [13]

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਲਈ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਆਦਿ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 49(1)(ਐੱਚ) ਬੀਸੀਆਈ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੀਸੀਆਈ ਨੇ ਬੀਸੀਆਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਭਾਗ VIII ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਭਾਗ VIII ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੀਸੀਆਈ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸਬੀਸੀ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸਬੀਸੀ ਅਤੇ ਬੀਸੀਆਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ii. ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੀਸਾਂ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲ ਸਕਦੀਆਂ

58. ਸੰਸਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ਼ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਨਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬਾਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਨਾਮਾਂਕਣ, ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ।

59. ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੀਤੀ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਗੇ। [68] ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [69] ਡੈਲੀਗੇਟ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ

[67] ਕੁੰਜ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਬੁਟੇਲ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2000) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 40 [14]

[68] ਗਵਾਲੀਅਰ ਰੇਅਨ ਸਿਲਕ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ (ਮੁਆਫੀ) ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੀਐਸਟੀ (1974) 4 ਐਸਸੀਸੀ 98 [12]

[69] ਹਰੀਸ਼ੰਕਰ ਬਾਗਲਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1954) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 978 [12]

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।[70] ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।[71] ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਕੇ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।[72]

60. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਲੀਮਾਰ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ,[73] ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਧਨ) ਬਾਜ਼ਾਰ ਐਕਟ 1966 ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੂਚਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਧਾਰਾ 12 ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੂਚਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ, ਪਸ਼ੂਧਨ, ਜਾਂ ਪਸ਼ੂਧਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ, ਪਸ਼ੂਧਨ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਵਸਤੂ ਦੇ ਤੋਲਣ, ਮਾਪਣ, ਗਿਣਨ ਜਾਂ ਸੂਚਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਹਾਲਾਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

61. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ:

"26. [...] ਡੈਲੀਗੇਟ ਜਿਸਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ

[70] ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਖਬਾਰ (ਬੰਬਈ) (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1985) 1 ਐਸਸੀਸੀ 641 [75]; ਜਨਰਲ ਅਫਸਰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਯਾਦਵ (1988) 2 ਐਸਸੀਸੀ 352 [14]।

[71] ਰਾਜਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪਟਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਮੇਟੀ (1954) 2 ਐਸਸੀਸੀ 82 [32]

[72] ਅਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1979) 1 ਐਸਸੀਸੀ 137 [18]; ਜੇ ਕੇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2007) 13 ਐਸਸੀਸੀ 673 [133]

[73] [1997] ਪੂਰਕ 1 ਐਸਸੀਆਰ 164 : (1997) 5 ਐਸਸੀਸੀ 516

ਦੇ ਢੰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।" ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 12 ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ, ਸਥਿਤੀ, ਕਾਰਕ, ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਸੰਬੰਧੀ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਨੇ 'ਤੋਇਆ', 'ਮਾਪਿਆ', ਅਤੇ 'ਗਿਣਿਆ' ਵਰਗੇ ਵਾਧੂ ਕਾਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

62. ਅਸਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ,[74] ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਸਾਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"10. [...] ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਜਿਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਐਕਟ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਉਪਬੰਧ ਕਰਕੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਐਕਟ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

63. ਅਸਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਣਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਸੀ।

[74] [2001] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 515 : (2001) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 202

64. ਖਪਤਕਾਰ ਔਨਲਾਈਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[75] ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ 1994[77] ਦੀ ਸੋਧ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 22 ਏ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ "ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ" ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਧਾਰਾ 22 ਏ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੈੱਸ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।[78] ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਕਿਸ ਦਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਲੇਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ।

65. ਖਪਤਕਾਰ ਔਨਲਾਈਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦੋ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 22 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਫੀਸ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਵਾਰ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਏ.ਆਈ. ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

66. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: (i) ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ; (ii) ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ (iii) ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ, ਕਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

67. ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

[75] [2011] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 911 : (2011) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 360

[76] "ਏਏਆਈ"

[77] "ਏਏਆਈ ਐਕਟ"

[78] ਸੈਕਸ਼ਨ 22ਏ, ਏਏਆਈ ਐਕਟ

ਧਾਰਾ 24(1) ਉਹਨਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24(1) (ਐੱਫ) ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਦਰਾ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗਾ।

68. ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ: (i) ਉਹ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ (ii) ਉਹ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਧ "ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ" ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸੂਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ., ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਲਟ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

69. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ" ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਖਰਚਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਮਲਿਤ ਬਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

70. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ., ਸੰਸਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿੱਤੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਡੈਲੀਗੇਟ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਾਪੇ ਕਾਨੂੰਨ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।[79] ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਧੂ ਫੀਸਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਨਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਠੋਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਾਜ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨੁਸਖ਼ੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

71. 26 ਜੂਨ 2013 ਨੂੰ, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੇ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. "ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ" ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। 22 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੇ ਸਾਰੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 26 ਜੂਨ 2013 ਦੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਮਤੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਡੀਸ਼ਾ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਕੋਲ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਸਾਰੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. 'ਤੇ ਆਮ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 26 ਜੂਨ 2013 ਦਾ ਮਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਜੀ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੀਸਾਂ 'ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ' ਹਨ।

[79] ਗਲੋਬਲ ਐਨਰਜੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੈਂਟਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ (2009) 15 ਐਸਸੀਸੀ 570 [25] ਵੇਖੋ

72. ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟੀ ਕੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲ,[80] ਵਿੱਚ ਐਸਬੀਸੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੀਸ ਵਸੂਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੀਸਾਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਖਰਚਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਫੀਸ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਫੀਸ, ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਵਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਸਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੀਸ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 28(2)(ਡੀ) ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ "ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੀਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।" ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 4 ਜੂਨ 2019.[82] ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

73. 2023 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 3068 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, 83 ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਟੀ ਕੋਸ਼ੀ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਸਿਰਫ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸਨੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

74. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:
(i) ਕੀ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਜੋ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਕੀ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਜਾਂ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।
i. ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ

[80]2016 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਕੇਰ 41055

[81]ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ ਬਨਾਮ ਟੀ ਕੋਸ਼ੀ, ਡਬਲਯੂ ਏ ਨੰ. 2017।

[82]ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ ਬਨਾਮ ਐਨ ਐਸ ਗੋਪਾਕੁਮਾਰ, 2018 ਦਾ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 44268।

[83]ਅਕਸ਼ੈ ਐਮ ਸਿਵਾਨ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਕੇਰਲਾ, 2023 ਦਾ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰ. 3068 (ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 12 ਜੂਨ 2023)

75. ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24(1) (ਐੱਫ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ "ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਵਾਕੰਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੀਸ ਪੂਰੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬਿਨੈਕਾਰ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ ਧਾਰਾ 24(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਯੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਪੂਰੀ ਨਾਮਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

76. 27 ਦਸੰਬਰ 2016,[84] ਨੂੰ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਸਦੀਕ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ "ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ/ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ੀਰੋਕਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਗੇ:-

(ਏ) ਸੈਕੰਡਰੀ/ਦਸਵੀਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਬੋਰਡ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ।

(ਬੀ) ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਂ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਬੋਰਡ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ।

(ਸੀ) ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ ਜਾਂ/ਅਤੇ ਐਲਐਲਬੀ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹਨਾਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇ ਆਰਜ਼ੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਲਐਲਬੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰਕ-ਸ਼ੀਟਾਂ।

ਰਾਜ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਕਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਲਈ 2500/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕਰੇਗਾ।"

77. ਬੀਸੀਆਈ ਦੇ ਮਤੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਸਬੀਸੀਜ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤਸਦੀਕ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

[84]ਬੀਸੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 28 ਜਨਵਰੀ 2017 ਨੂੰ ਐਸਬੀਸੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੰਚਾਰ, ਬੀਸੀਆਈ:ਡੀ 529/2017 (ਕੌਂਸਲ) ਮਿਤੀ 28 ਜਨਵਰੀ 2017

ਤਸਦੀਕ ਫੀਸ, ਅਰਜ਼ੀ ਫੀਸ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ, ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਫੀਸ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਇਹਨਾਂ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਫੀਸ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਸਦੀਕ ਫੀਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ "ਨਾਮਾਂਕਣ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ" ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਧੂ ਫੀਸਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ "ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

78. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਫੰਡ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਫੰਡ ਵਰਗੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਲੇਵੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਫੀਸਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਫੀਸਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਕੀਲ ਨਾਮਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

79. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਹੈ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਏਜੰਸੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24(1) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

80. ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਗ VI ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ IV ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ 40, ਰੋਲਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ

ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।[85] ਨਿਯਮ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਰਕਮ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ii. ਧਾਰਾ 14: ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਮਨਮਾਨੀ

81. ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਰਥਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੋਸਫ਼ ਸ਼ਾਈਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, [87] ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ) ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਪਛੜੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਅਕਤੀਗਤ, ਸੰਸਥਾਗਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

[85]ਨਿਯਮ 40, ਸੈਕਸ਼ਨ IVਏ, ਅਧਿਆਇ II, ਭਾਗ VI, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਿਯਮ। [ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"40.ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹਰੇਕ ਵਕੀਲ 1 ਅਗਸਤ, 2001 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਹਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲ 300 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ, 1 ਅਗਸਤ, 2001 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਲਈ।

ਪਰੰਤੂ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 60043 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਬਦਲੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਕਮ ਦਾ 80% ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 20% ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਿਰਫ਼ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ"44.

ਵਿਆਖਿਆ 1.—ਨਿਯਮ 40 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ 2.—ਉਹ ਵਕੀਲ ਜੋ ਅਸਲ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ 3.—ਇਹ ਨਿਯਮ 1-10-2006 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਵਕੀਲ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।"

[86]ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2018) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 [409]

[87][2018] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 765 : (2019) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 39 [171]

"172. ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪਛੜੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ "ਕਮਜ਼ੋਰ" ਸਮਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਰਾਬਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਾਲੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਸੱਚੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 497 ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਮਾਨ ਭਾਗੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ।"

82. ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[88] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੇ ਐਲਜੀਬੀਟੀਆਈਕਿਊ + ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਬਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਲਈ, ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ।

83. ਬੋਨੀ ਫੋਈ ਲਾਅ ਕਾਲਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ:

84. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਬੋਝ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੋਝ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਬੇਦਖਲੀ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਐਲਐਲਬੀ ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਡਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਰੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਟਿਊਟਰਾਂ ਜਾਂ ਕੋਚਿੰਗ ਕਲਾਸਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਿਊਟਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜਾਂ ਤਿਆਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ

[88] [2018] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 379 : (2018) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 [453]

[89] ਨਿਤੀਸ਼ਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2021) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 125 [77] ਵੇਖੋ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਭਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ, ਖੋਜ ਕਾਰਜ, ਅਤੇ ਸਹਿ-ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।[90] ਇਹਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

85. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਸ ਸੇਸ਼ਾਚਲਮ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ,[91] ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਆਰ ਭਾਨੂਮਤੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ:

"26. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਸੱਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਸ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਜਾਂ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਵਜ਼ੀਫ਼ੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਬਹਾਦਰ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੁਝ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਵਕੀਲ ਜੋ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ... ਕੁਝ ਵਕੀਲ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਚੁਣਦੇ ਹਨ। ਇਹ "ਹਵਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਜਾਣਾ" ਵਰਗਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

---

[90]ਨਿਯਮ 25, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 2008 ਦੇ ਭਾਗ IV, ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਰਸ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 12 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵੀਹ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

[91][2014] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 465 : (2014) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 72

86. ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਜੋ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਚੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੈੱਟਅੱਪ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਫਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਵਰਗਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ, ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਅ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।[92] ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸਾਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

87. ਨੀਲ ਐਰੇਲੀਓ ਨੂਨਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[93] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਫਾਲਤੂਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ:

"33. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਮੂਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਬਾਈਨਰੀ ਹੁਣ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 15(1) ਅਤੇ 16(1) ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰਸਮੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਿਅਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਾਂਝੇਪਣ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) ਅਜਿਹੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਉਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਦੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਸਕੂਲਿੰਗ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਟਿਊਟੋਰਿਅਲ ਅਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੂੰਜੀ (ਸੰਚਾਰ ਹੁਨਰ, ਲਹਿਜ਼ਾ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ) ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੂੰਜੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ

[92]ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਅਧਿਆਇ III - ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਨਿਆਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2021) 16

[93][2022] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 585 : (2022) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1

ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਿੱਤਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੋਸ਼ਲ ਨੈੱਟਵਰਕ (ਸਮਾਜਿਕ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ) ਲਾਭਦਾਇਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਬਾਰੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦਾ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਆਦਤਾਂ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਫਿਰ "ਮੈਰਿਟ" ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

88. ਸਮਾਜਿਕ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੈੱਟਅੱਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਚੈਂਬਰ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਪਰਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਘਾਟ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।94 ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਨੈਵੀਗੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।[95] ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗੀ, ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗੀ।

89. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਆਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੀਸ ਨਾਲੋਂ

[94]"ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਅਧਿਆਇ III - ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਨਿਆਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2021) 17

[95]ਹਰੀਰਾਮ ਭਾਂਬੀ ਬਨਾਮ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ, 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1010 [12]

ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। 1993 ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੋ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਬਿਨਾਂ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੀਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਜਾਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਗੋਆ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੰਚਤ ਫੀਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਨੀਪੁਰ ਵਿੱਚ, ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੋਲਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਛੇ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੋਲਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜਾਹ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਟੀ. ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

90. ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਮਾਣ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।[96] ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।[97] ਇਹ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

91. ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[98] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਬਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਹਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਰੱਖ ਕੇ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ

[96] ਕੇ ਐਸ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2017) 10 ਐਸਸੀਸੀ 1 [525]

[97] ਨੀਲ ਐਰੇਲੀਓ ਨੂਨੇਸ (ਸੁਪਰਾ) [35] ਵੇਖੋ

[98] (2023) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 209 [37]

ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

92. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ: (i) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਨਮਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ; (ii) ਇੱਕ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ (iii) ਇੱਕ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲੈਰੈਂਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੇਬੀ,[100] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ।[101]

93. ਸ਼ਾਇਰ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ,[102] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਮਨਮਾਨੀ, ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੋਸਫ਼ ਸ਼ਾਈਨ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਡੀ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ) ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ "ਢੁਕਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸਿਧਾਂਤ" ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਮਨਾਹੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਵੇਗਾ।[103]

94. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਐਸਬੀਸੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸਬੀਸੀ

[99] [1995] ਪੂਰਕ6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 759 : (1996) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 304 [13]

[100] [2004] ਪੂਰਕ3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 843 : (2004) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 524 [63]

[101] ਸਕੱਤਰ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਸਿਪਲਾ ਲਿਮਟਿਡ (2003) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 [9]

[102] [2017] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 797 : (2017) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 [101]

[103] ਫ੍ਰੈਂਕਲਿਨ ਟੈਂਪਲਟਨ ਟਰੱਸਟੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਗਰਗ (2021) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 606 [79]

ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਾਧੂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਸਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

iii. ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ): ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ

95. ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਕੀਲ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 19(6) ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ।[104] ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।[105] ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।[106]

96. ਚਿੰਤਾਮਨਰਾਓ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ,[107] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ "ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ:

"8. "ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ" ਵਾਕੰਸ਼ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜੋ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। "ਵਾਜਬ" ਸ਼ਬਦ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰਸਤੇ ਦੀ

[104]ਐਨ ਕੇ ਬਾਜਪਾਈ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2012) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 653 [25]

[105]ਜਮਸ਼ੇਦ ਅੰਸਾਰੀ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ (2016) 10 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 554 [17]

[106]ਐਨ ਕੇ ਬਾਜਪਾਈ (ਉਪਰਾ) [25]

[107][1950] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 759 : 1950 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 695

ਚੋਣ ਜੋ ਤਰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਗੁਣ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

97. ਰਸ਼ੀਦ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਬੋਰਡ, ਕੈਰਾਨਾ,[108] ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ-ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਥੋਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਐਸ ਆਰ ਦਾਸ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਨ), ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ:

"11. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਥੋਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

98. ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਬਨਾਮ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ,[109] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਥੋਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਨ) ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ।" ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 19(6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ

[108] [1950] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 566 : 1950 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 221

[109] [1952] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 572 : (1952) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 205

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਬਤੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ:

"12. [...] ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਬਤੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

99. ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆਜ਼ ਐਕਟ 1914 ਨੇ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਜਾਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਥੋਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ 1914 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ:

"20. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਨਿਯਮ ਜੋ ਥੋਕ ਡੀਲਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਟਾਊਨ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਜਾਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਗਲੀ ਸਮੇਤ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇਕੱਲੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(6) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਗਾਉਣਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਥੋਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬੇਰੋਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

100. ਕੂਵਰਜੀ ਬੀ ਭਰੂਚਾ ਬਨਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,[110] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਧਾਰਾ 19(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰ ਐਮ ਸ਼ੇਸ਼ਾਦਰੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਿੱਚ, [111] ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਜਿਸ

[110] [1954] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 873 : (1954) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 18 [9]

ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫਿਲਮਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਸਿਨੇਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

101. ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:
(i) ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (ii) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਫੀਸ ਜਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵੈਧ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ (iii) ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।[112]

102. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਾਮਾਂਕਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਵਾਧੂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਰਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਕਮਾਂ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਬੇਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਢਾਂਚਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਐੱਚ. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

[111](1954) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 320

[112]ਮਿਨਰਵਾ ਟਾਕੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, 1988 ਸਪੋਰਟ ਐਸ ਸੀ ਸੀ 176 [15]

103. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਹੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸੇ ਖਰਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

104. ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਫੀਸ ਵਸੂਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਲਈ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਲਈ ਜੋ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਟੇਟ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਵੀ। ਕਈ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਐਕਟ 2001 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਕਾਲਤਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭਲਾਈ ਸਟੈਂਪ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਕੀਲ ਭਲਾਈ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਆਮਦਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।

105. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਖਰਚੇ ਹਨ ਜੋ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਫੀਸਾਂ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਫੀਸਾਂ, ਡਾਕ ਖਰਚੇ, ਪੁਲਿਸ ਤਸਦੀਕ ਖਰਚੇ, ਆਈਡੀ ਕਾਰਡ ਖਰਚੇ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਫੀਸਾਂ, ਫੋਟੋ ਫੀਸਾਂ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਨ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਸੰਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ।

106. ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਐਕਟ 2001[113] ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ। ਧਾਰਾ 15 ਐਸਬੀਸੀ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਦੇ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।[114] ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸਬੀਸੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਲੈਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

107. ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਮਾਂਕਣਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਜਾਂ ਫੁਟਕਲ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਡਰਾਫਟ ਨਾਮਾਂਕਣ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

108. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਧੂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।[115] ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸਾਂ ਵਸੂਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

1. ਸਿੱਟੇ

109. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ:

ਏ. ਐੱਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਪਰੇ "ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ" ਨਹੀਂ ਲੈ

[113]"2001 ਐਕਟ"

[114]ਧਾਰਾ 15, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਐਕਟ 2001। [ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: 15. ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ - ਸਟੇਟ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 (1961 ਦਾ 25) ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੇ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਾਲਾਨਾ ਫੰਡ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰੇਗੀ।]

[115]ਸੋਮਈਆ ਆਰਗੈਨਿਕਸ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2001) 5 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 519 [46] ਵੇਖੋ।

ਸਕਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ;

ਬੀ. ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐੱਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ;

ਸੀ. ਐੱਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 24(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਡੀ. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਐੱਸ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਨਾਮਾਂਕਣ ਫੀਸ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

110. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

111. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ।

†ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ